

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2018 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН 2019 ОНЫ ТӨСВИЙН ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь Монгол Улсын төсөвт 2019 оны төсвийн жилд төвлөрүүлэх орлого, зарцуулах төсвийн хэмжээ, орлого төвлөрүүлэх байгууллага, орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг, Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сан болон улсын төсвөөс Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг, орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид төсөв зарцуулах эрх олгох, Төсвийн тогтворжуулалтын сан, Ирээдүйн өв санд хуримтлуулах хөрөнгийн хэмжээ, Ирээдүйн өв сангаас улсын төсөвт олгох шилжүүлэг, улсын төсөвт төлөх өглөг барагдуулалтын хэмжээ, төсвийн алдагдлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, мөнгөн гүйлгээтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Монгол Улсын 2019 оны төсвийн хууль тогтоомж

2.1.Монгол Улсын 2019 оны төсвийн хууль тогтоомж нь Төсвийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ МОНГОЛ УЛСЫН 2019 ОНЫ ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА БОЛОН ХӨРӨНГӨ, ӨРИЙН УДИРДЛАГА

3 дугаар зүйл.Монгол Улсын төсөвт 2019 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа болон бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг доор дурдсанаар баталсугай:

Д/д	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	Дүн /сая төгрөгөөр/
1	Монгол Улсын Их Хурлын дарга	100.0
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	100.0
2	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга	60.0

	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	60.0
3	Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга	1,022.0
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,022.0
4	Монгол Улсын Ерөнхий сайд	317,400.4
	Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сан	3,000.0
	Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар	310,800.0
	Үүнээс: Ирээдүйн өв санд	300,870.0
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	3,600.4
5	Монгол Улсын Шадар сайд	12,126.8
	Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар	3,600.0
	Стандарт, хэмжил зүйн газар	3,600.0
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	4,926.8
6	Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дарга	175.0
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	175.0
7	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд	295.5
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	295.5
8	Гадаад харилцааны сайд	21,550.0
	Дипломат төлөөлөгчийн газрууд	20,000.0
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,550.0
9	Сангийн сайд	7,393,160.8
	Татварын ерөнхий газар	4,117,000.0
	Үүнээс: Төсвийн тогтворжуулалтын санд	322,000.0
	Үүнээс: Ирээдүйн өв санд	767,650.0
	Гаалийн ерөнхий газар	2,949,695.1
	Сангийн яам	50,737.4
	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн эргэн төлөлт	123,764.2
	Гадаад тусламжийн орлогоос санхүүжих	146,000.0
Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	5,964.2	
10	Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд	68,775.0
	Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар	19,800.0
	Цагдаагийн ерөнхий газар	3,100.0
	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн эргэн төлөлт	20,600.7
	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас улсын эмнэлэгт олгох санхүүжилтийн орлого	8,175.0
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	17,099.3
11	Батлан хамгаалахын сайд	48,206.9
	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас улсын эмнэлэгт олгох санхүүжилтийн орлого	7,577.4
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	40,629.5
12	Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайд	10,963.0
	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн эргэн төлөлт	5,000.0
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	5,963.0
13	Зам, тээврийн хөгжлийн сайд	158,360.0
	Иргэний нисэхийн ерөнхий газар	156,000.0
	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	210.0

	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,150.0
14	Барилга, хот байгуулалтын сайд	1,850.0
	Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн газар	1,850.0
15	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд	406,678.3
	Ашигт малтмал, газрын тосны газар	404,050.0
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,628.3
16	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд	184,821.4
	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн эргэн төлөлт	142,257.7
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	42,563.7
17	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд	46,755.2
	Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар	580.0
	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас улсын эмнэлэгт олгох санхүүжилтийн орлого	631.1
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	45,544.1
18	Эрүүл мэндийн сайд	255,145.9
	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас улсын эмнэлэгт олгох санхүүжилтийн орлого	228,170.4
	Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	26,975.5

4 дүгээр зүйл.Монгол Улсын төсөвт 2019 оны төсвийн жилд төвлөрүүлэх төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлогын хэмжээг 7,353,673.5 сая төгрөгөөр баталсугай.

5 дугаар зүйл.Монгол Улсын төсвөөс 2019 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагчид доор дурдсан төсөв зарцуулах эрхийг олгосугай:

Д/д	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	Дүн /сая төг
1	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын дарга	4,624.6
	Урсгал зардал	4,624.6
2	Монгол Улсын Их Хурлын дарга	40,356.5
	Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	38,356.5 2,000.0
3	Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн дарга	2,714.0
	Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	2,214.0 500.0
4	Улсын дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгч	9,967.1
	Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	5,967.1 4,000.0
5	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга	51,072.7
	Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	50,272.7 800.0
6	Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын дарга	1,083.3
	Урсгал зардал	1,083.3
7	Улсын ерөнхий прокурор	34,377.8

		Урсгал зардал	29,977.4
		Хөрөнгийн зардал	4,400.4
8		Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга	3,760.3
		Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	3,513.3 247.
9		Монгол Улсын Ерөнхий аудитор	15,537.7
		Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	14,037.7 1,5
10		Авлигатай тэмцэх газрын дарга	17,124.4
		Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	16,304.4 820
11		Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга	3,762.2
		Урсгал зардал	3,762.2
12		Төрийн албаны зөвлөлийн дарга	1,322.2
		Урсгал зардал	1,322.2
13		Үндэсний статистикийн хорооны дарга	10,214.8
		Урсгал зардал	10,214.8
14		Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга	5,130.5
		Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	1,130.5 4,00
15		Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах улсын комиссын дарга	5,553.4
		Урсгал зардал	5,553.4
16		Монгол Улсын Ерөнхий сайд	308,030.0
		Урсгал зардал	101,488.5
		Хөрөнгийн зардал	206,541.5
17		Монгол Улсын Шадар сайд	147,038.6
		Урсгал зардал	132,595.3
		Хөрөнгийн зардал	14,443.3
18		Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга	61,903.2
		Урсгал зардал	23,189.2
		Хөрөнгийн зардал	38,714.0
19		Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд	142,761.4
		Урсгал зардал	74,257.2
		Дотоод эх үүсвэрээс олгох зээл	49,000.0
		Хөрөнгийн зардал	19,504.2
20		Гадаад харилцааны сайд	76,272.8
		Урсгал зардал	73,397.8
		Хөрөнгийн зардал	2,875.0
21		Сангийн сайд	4,384,599.8
		Урсгал зардал	1,320,646.4
		Дотоод эх үүсвэрээс олгох зээл Хөрөнгийн зардал	119,428.0 13

		Гадаад зээл, тусламжаас санхүүжих зардал	1,242,280.1
		Засгийн газрын үнэт цаасны үндсэн төлбөрт	716,059.0
		Засгийн газрын гадаад төслийн зээлийн үндсэн төлбөрт	851,800.0
22		Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд	538,362.2
		Урсгал зардал	495,478.8
		Хөрөнгийн зардал	42,883.4
23		Зам, тээврийн хөгжлийн сайд	251,299.0
		Урсгал зардал	9,517.1
		Хөрөнгийн зардал	241,781.9
24		Батлан хамгаалахын сайд	261,271.3
		Урсгал зардал	245,771.6
		Хөрөнгийн зардал	15,499.7
25		Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайд	1,863,563.9
		Урсгал зардал	1,192,310.2
		Үүнээс: Сургуулийн өмнөх боловсролын тусгай зориулалтын шилжүүлэг	346,623.5
		Ерөнхий боловсролын тусгай зориулалтын шилжүүлэг	653,733.3
		Дотоод эх үүсвэрээс олгох зээл	54,800.0
		Хөрөнгийн зардал	616,453.7
26		Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд	38,917.2
		Урсгал зардал	12,295.3
		Хөрөнгийн зардал	26,621.9
27		Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд	246,673.5
		Урсгал зардал	133,840.5
		Дотоод эх үүсвэрээс олгох зээл	70,500.0
		Хөрөнгийн зардал	42,333.0
28		Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд	1,619,397.5
		Урсгал зардал	1,585,502.1
		Үүнээс: Хүүхдийн хөгжил хамгааллын тусгай зориулалтын шилжүүлэг	7,822.9
		Хөрөнгийн зардал	33,895.4
29		Эрүүл мэндийн сайд	839,948.9
		Урсгал зардал Үүнээс: Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээний тусгай зориулалтын шилжүүлэг	735,710.9
		Хөрөнгийн зардал	104,238.0
30		Эрчим хүчний сайд	116,037.7
		Урсгал зардал	18,887.3

		Хөрөнгийн зардал	97,150.3
31		Барилга, хот байгуулалтын сайд	163,384.7
		Урсгал зардал	17,034.6
		Үүнээс: Газрын харилцаа, кадастрын тусгай зориулалтын шилжүүлэг Дотоод эх үүсвэрээс олгох зээл	11,92
		Хөрөнгийн зардал	141,350.1

6 дугаар зүйл.Монгол Улсын төсвөөс 2019 оны төсвийн жилд зарцуулах төсвийн зарлагын /тэнцвэржүүлсэн орлогод нийцүүлсэн/ хэмжээг 9,406,581.7 сая төгрөгөөр баталсугай.

7 дугаар зүйл.Монгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2019 оны төсвийн жилд санхүүжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн дүнг 1,553,399.2 сая төгрөгөөр баталсугай.

8 дугаар зүйл.Монгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2019 онд санхүүжүүлэх "Барих-Шилжүүлэх" концессын төрлөөр хэрэгжүүлсэн төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн эргэн төлөлтийн дүнг 144,699.2 сая төгрөгөөр баталсугай.

9 дүгээр зүйл.Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасны дагуу Төсвийн тогтворжуулалтын санд 2019 оны төсвийн жилд хуримтлуулах хөрөнгийн хэмжээг 322,000.0 сая төгрөгөөр баталсугай.

10 дугаар зүйл.Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд заасны дагуу Ирээдүйн өв санд 2019 оны төсвийн жилд хуримтлуулах хөрөнгийн хэмжээг 1,068,520.0 сая төгрөгөөр баталсугай.

11 дүгээр зүйл.Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлд заасны дагуу 2019 оны төсвийн жилд Ирээдүйн өв сангийн эх үүсвэрээс улсын төсөвт олгох шилжүүлгийн хэмжээг 50,000.0 сая төгрөгөөр баталсугай.

12 дугаар зүйл.Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлд заасны дагуу 2019 оны төсвийн жилд Ирээдүйн өв сангийн эх үүсвэрээс улсын төсөвт төлөх өглөг барагдуулалтын хэмжээг 465,424.3 сая төгрөгөөр баталсугай.

13 дугаар зүйл.Засгийн газрын 2019 оны төсвийн жилд нэмэгдүүлэх өр болон өрийн баталгааны дээд хэмжээг 2,169,099.9 сая төгрөгөөр баталсугай.

14 дүгээр зүйл.Засгийн газар Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 19.3 дахь хэсэгт заасан Засгийн газрын өрийн хязгаарт багтаан өрийн зохицуулалтын үйл ажиллагааг авч хэрэгжүүлнэ.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ

ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВТ ОЛГОХ САНХҮҮГИЙН ДЭМЖЛЭГ, ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ОРЛОГО, ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН САН БОЛОН УЛСЫН ТӨСВӨӨС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНД ОЛГОХ ОРЛОГЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ

15 дугаар зүйл. Монгол Улсын 2019 оны төсвийн жилд орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг доор дурдсанаар баталсугай:

Д/д	Аймаг	Олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээ /сая төгрөгөөр/
1	Архангай	10,752.9
2	Баян-Өлгий	6,798.2
3	Баянхонгор	15,858.0
4	Булган	1,310.4
5	Говь-Алтай	11,705.9
6	Дундговь	9,344.5
7	Завхан	14,482.4
8	Өвөрхангай	12,438.6
9	Сүхбаатар	7,918.5
10	Сэлэнгэ	5,461.8
11	Төв	6,786.5
12	Увс	21,383.1
13	Ховд	8,989.0
14	Хөвсгөл	16,775.3
15	Хэнтий	9,687.7
16	Говьсүмбэр	1,309.3
Нийт дүн		161,002.2

16 дугаар зүйл. 2019 оны төсвийн жилд орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг доор дурдсанаар баталсугай:

Д/д	Аймаг	Төвлөрүүлэх орлогын хэмжээ /сая төгрөгөөр/
1	Дорноговь	124.1
2	Дорнод	1,686.8
3	Өмнөговь	58,001.1
4	Дархан-Уул	3,010.2
5	Улаанбаатар	289,146.9
6	Орхон	16,300.9
Нийт дүн		368,270.0

17 дугаар зүйл. 2019 оны төсвийн жилд Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сан болон улсын төсвөөс Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг, Орон

нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих урсгал зарлагын хэмжээг доор дурдсанаар баталсугай:

Д/д	Аймаг	Шилжүүлгийн хэмжээ /сая төгрөгөөр/
1	Архангай	5,469.9
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	540.0
2	Баян-Өлгий	7,281.9
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	365.6
3	Баянхонгор	6,485.9
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	638.5
4	Булган	3,570.1
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	524.3
5	Говь-Алтай	6,253.5
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	479.4
6	Дорноговь	6,795.9
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	184.5
7	Дорнод	6,104.7
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	500.0
8	Дундговь	3,627.5
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	305.4
9	Завхан	5,334.1
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	297.4
10	Өвөрхангай	6,680.4
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	482.9
11	Өмнөговь	6,402.0
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	376.8
12	Сүхбаатар	5,304.8
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	494.8
13	Сэлэнгэ	5,825.4
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	482.5
14	Төв	5,094.7
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	538.7
15	Увс	6,446.2
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	439.9
16	Ховд	6,667.9
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	607.4
17	Хөвсгөл	8,407.4
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	962.4
18	Хэнтий	5,052.7
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	558.4
19	Дархан-Уул	4,661.9
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	1,026.1
20	Улаанбаатар	26,509.2
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	297.0
21	Орхон	4,972.5
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	301.1

22	Говь-Сүмбэр	926.3
	Үүнээс: Урсгал зарлага санхүүжүүлэх	60.3
Нийт дүн		143,874.7

**ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ
БУСАД ЗҮЙЛ**

18 дугаар зүйл. “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын 2019 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт”-ийг 1 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

19 дүгээр зүйл. “Монгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2019 онд санхүүжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн жагсаалт”-ыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

20 дугаар зүйл. Монгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2019 онд санхүүжүүлэх “Барих-Шилжүүлэх” концессын төрлөөр хэрэгжүүлсэн төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн эргэн төлөлтийн жагсаалтыг 3 дугаар хавсралтаар баталсугай.

21 дүгээр зүйл. Олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрөөс 2019 онд сумын Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох урамшуулал, дэмжлэгийг 4 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

22 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2019 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

М.ЭНХБОЛД